

ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.
АСФЕНДИЯРОВА

Әлеуметтік маңызы бар аурулармен ауыратын науқастарға мектептерді ұйымдастыру принциптері

Орындаған: Әбен.

Факультет: Жалпы медицина

Курс: V

Тобы: 23-1 К

Тексерген:

Алматы 2015

ЖОСПАРЫ:

- Қант диабеті туралы түсінік
- ҚД мектебін ұйымдастыру барысы
- Мектептің мақсаты
- Сабақ жоспары
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

Қант диабеті

- Қант диабеті – қанда қант мөлшерінің деңгейі көбейіп кетуінен болатын дерт.
- Диабет инсулиннің ұйқы безінен жеткілікті мөлшерде бөлінбеуі салдарынан немесе инсулинді тиімсіз пайдалану себебінен болады.

Созылмалы аурулары бар науқастарға арнап Денсаулық мектебін ұйымдастыру -«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау» жүйесі туралы ҚР 2009 жылғы 18 қыркүйектегі кодексінің 32 бабында көрсетілген.

Денсаулық мектебі дегеніміз – науқастар мен тұрғындарға олардың білім және ақпараттандыру деңгейін арттыруға, ауру даму қауіп-қатерінің мінез-құлықтық факторларының дамуын алдын алуға бағытталған жеке немесе топтық ықпал ету әдістерінің жиынтығы.

Денсаулық мектебі медициналық мекеме
басшысының бұйрығымен ұйымдастырылады,
бұйрықта көрсетілуі керек:

- Мектепті жүргізуге жауапты қызметкерлер тізімі
- Науқастарды осы мектепке қалай жолдау реті туралы мәлімет
- Тіркеу және есепке алудың статистикалық формалары
- Жұмыс жоспары және графигі
- Сабақ өткізілетін жер мен құрал-жабдықтар тізімі

МЕКТЕПТІ ҰЙЫМДАСТЫРУ БАРЫСЫ:

1. Амбулаторлық және стационарлық науқастар үшін.
2. Дәрігерлерге, орта медициналық персоналдарға.
3. ҚД ауыратын барлық науқастарға, жалғыз қойылатын талап – науқас жиналған ақпаратты есінде сақтай алып меңгере алу керек, науқастардың жасына және және ауру стажына байланыссыз олардың барлығына жүргізіледі.
4. ҚД ауыр түрімен ауыратын науқастарға арнайы оқыту шараларын жүргізу .

ҚД мектебінің негізгі мақсаты:

- Емделушілерге ауруларын басқару мен қант диабеті туралы толық ақпарат бере отырып күресу жолдарын және диабеттің асқынуын болдырмауға үйрету.
- Өмірге деген қызығушылығын арттыру.

- **Науқастардың саны :** топта 8-10 адамнан аспауы керек
- **Сабақ өткізетін бөлмеде :** барлығы жеткілікті, бөлме жарық, жылы, ылғалданған, көрнекі құралдар көп болуы қажет.
- **Сабақтың циклы :**
 - ұзақтығы 1,5 сағат
 - сабақ күні -5
 - Циклдың ұзақтығы 7-10 күн.
 - 1 жылда 7-9 цикл өткізіледі.
 - Жаз кезінде сабақтар жүргізілмейді.
 - Сабақ кезінде науқастарға түсінбеген сұрақтарын қойып отыруын айту керек.

Денсаулық мектебіндегі дәріс

Сабақ жоспары:

1- сабақ	ҚД не білу қажет?
2-сабақ	ҚД кезінде тамақтану.
3-сабақ	ҚД терапиясы туралы.
4-сабақ	ҚД түрлері туралы.
5-сабақ	Гипогликемия: себептері , алғашқы белгілері, емдеу , алдын алу.
6-сабақ	Гипергликемия: себептері, белгілері туралы.
7-сабақ	ҚД асқынуы және олардың алдын алу.
8-сабақ	Мектепте оқыту және сауалнамалау қорытындыларын бағалау

Диабет кезіндегі тамақтану

- Негізгі ұстанымдары:
- Тамақты белгілі бір уақытта ішу- күніне 4-5-6 рет.
- Күні бойы жылдам сіңірілетін көмірсу,кешке –жеңіл ақуыз, көмірсуға бай тағам.
- Ақуыз өнімдерін мөлшермен пайдалану.

Тамақ өнімдері қуаттылығы бойынша 3 негізгі топқа бөлінеді:

- **Қуаттылығы жоғары тағамдар** – май – (май, өсімдік майы, майлылығы жоғары ішімдік, ет, «майлы балық, консервіленген немесе қуырылған ет», балық, қуырылған картоп, соустар, жаңғақтар).
- Тәттілер - (кекстер, шоколад, бал).
- **Қуаттылығы орташа тағамдар:** Көмірсутектер – (нан, картоп, күріш, құрамында қанты бар жемістер, алкогольсіз сусындар). Ақуыздар – (ет, балық және майлылығы орташа ірімшік, жұмыртқа, сүт және сүт өнімдері).
- **Қуаттылығы төмен тағамдар:**
- Жеміс-жидектер, диеталық сусындар мен тәттілендіргіштер (фруктоза мен сарбитол, шай, кофеден басқа).

Қорытынды:

- Қант диабеті – бұл бәрінен бұрын , өмір салтын дұрыс ұстанған жағдайда асқынудың туындау қауіп-қатерін нөлге дейін азайтуға және өмір сапасының деңгейін ұзақ сақтауға болады. ҚД ауыратын науқастарға арнайы мектеп ұйымдастырылған. Ол жерде пациенттер өз денсаулықтарын нығайтуға байланысты тегін дәріс алуға құқылы. Науқастарға өте пайдалы ақпараттар беріледі.

Қолданылған әдебиеттер:

- 1. Б. Қалимұрзина “Ішкі аурулар” I том. Алматы-2010 58-60 беттер
- 2. С.Л. Қасенова “Ішкі аурулар” Алматы-2009 123-125 беттер
- 3. В.И. Маколкин, С.И. Овчаренко “Эндокринология” 69-71 беттер
- 4. ҚР конституциясы
- 5. Школа для больных сахарным диабетом ЗАО. «Центр здоровья.»